

Kde končí **Vaše** peníze za vodu?

Kdo prodává
vodu levněji?

Soukromá nebo
městská vodárna?

Zde máte odpovědi:

Kde jsou na tom lidé lépe z pohledu ceny vody?

Kde končí peníze lidí vybrané za vodné a stočné?

Kdo prodává vodu lidem levněji a přitom více investuje?

Které vodárny jsou na tom lépe městské nebo privatizované?

Jak se vodárny dostaly do rukou zahraničních koncernů?

Příklad formou srovnání 4 vodáren působících ve Zlínském kraji

1 Privatizovaná

Vodovody a kanalizace Zlín, a.s./Moravská vodárenská, a.s./koncern VEOLIA VODA

3 Městské

Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.

Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.

OBSAH

Úvod	Problematika privatizace vodáren	3
Kapitola 1	Jak se vodárny dostaly do rukou koncernů?	4
Příklad 1	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	4
Příklad 2	Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.	5
Příklad 3	Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.	6
Příklad 4	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	6
Kapitola 2	Které vodárny jsou na tom lépe městské nebo privatizované?	7
Příklad 1	Zisky vodáren platí lidé	7
Příklad 2	Jak se dělí zisky z V/S u privatizovaných vodáren	8
Příklad 3	Objem udržovaného majetku vodáren	9
Příklad 4	Kde jsou na tom lidé lépe z pohledu ceny vody?	10
Závěr		11

Úvod

Problematika privatizace vodáren

V letech 1993 až 1994 převedl **stát na města a obce bezúplatně majetek státních vodáren**. Obce založily okresní městské vodárny, které vlastnily vodárenské sítě a přes ně prodávaly vodu. **Peníze inkasované za vodné a stočné od lidí končily zpět ve vodárenském odvětví, protože výnosy z prodeje vody sloužily prioritně na pokrytí nákladů a na obnovu a rozvoj infrastruktury.**

Během let 1996 – 2006 se do pozice subjektů prodávajících vodu postupně dostávaly nadnárodní koncerny. Umožnila to nezralost zastupitelů, postup organizované skupiny osob jednajících pro koncerny a zejména ochota některých zastupitelů „kooperovat“ s koncerny.

Pomohl také „laxní“ přístup státních orgánů, zejména Ministerstva zemědělství, pod jehož správou resort vodárenství spadá.

Nejdůležitější roli hráli zastupitelé velkých měst, kteří působili v zastupitelstvu města a současně v orgánech městské vodárny. Byli informováni a věděli, že sliby koncernů jsou nereálné. Ostatní zastupitelé jim věřili a bez znalosti oboru nebyli schopni argumentovat proti slibům přinášející „sladké zítřky“ v podobě růstu cen vodného a stočného o inflaci, příchodu strategického investora s penězi a know-how, který zajistí dotace na investice z EU a bude investovat na místo obcí.

NIC Z TOHO NEPLATÍ.

Jak se vodárny dostaly do rukou zahraničních koncernů?

Městské vodárny ve Zlínském kraji byly založeny Fondem národního majetku, když na ně přešel majetek původně státních podniků. Ve Zlínském kraji vznikly čtyři městské vodárny, které začaly prodávat vodu v okresech Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín a Zlín. Tyto vodárny infrastrukturu vlastnily a samy prodávaly vodu. Měly dominantní postavení v regionu v zásobování a odkanalizování vody, určovaly cenu vody a rozhodovaly o všem.

- a) Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.
- b) Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.
- c) Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.
- d) Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.

Všechny výše uvedené společnosti působící na vodárenském trhu ve Zlínském kraji byly v průběhu let opakovaně vystaveny několika pokusům o privatizaci jejich ziskové části - provozování. První pokus proběhl v letech 2001-2003 formou nabídky ČS na odkup akcií vodárny a byl částečně úspěšný ve Zlíně a v Kroměříži. Nebyl úspěšný ve Vsetíně a v Uherském Hradišti.

Příklad 1

VODOVODY A KANALIZACE KROMĚŘÍŽ, a.s.

V Kroměříži získala v letech 2002-2003 skupina firem obdobným postupem jako ve Zlíně 36% blokační podíl ve Vaku Kroměříž. Akcie „prodaly“ města Holešov, Hulín, Bystřice pod Hostýnem a některé menší obce. Město Kroměříž, jako největší akcionář nabídky odolalo, což Vak Kroměříž zachránilo. V roce 2006 došlo ke změně politického složení radnice (ODS za ČSSD) a proběhl další pokus o privatizaci. V ní hrála hlavní roli PENTA (Moravská vodárenská, a.s.), která blokoval přijetí usnesení valné hromady Vaku a zákulisním jednáním s politiky ve vedení Kroměříže připravila pokus o ovládnutí Vaku Kroměříž, pro koncern EAG Bohemia. Šlo o unikátní pokus, protože města a obce by za ztrátu svého dominantního postavení ve vodárně nedostaly ani korunu. Jediný, kdo by inkasoval peníze od koncernu EAG Bohemia by byla soukromá společnost. O kauze informovaly média. SFŽP, u kterého v tu dobu ležely žádosti Vaku Kroměříž o dotaci z EU, sdělil, že pokud dojde k uzavření smluv, tak vodárna přijde o možnost získat dotace.

Celý tento proces popsala ve své analýze nazvané: „Kam odtékají zisky?“, velmi dobře Transparency International ČR.

Analýza: [Privatizace vodárenství v České republice: kam odtékají zisky?](#)

Příklad 2

VODOVODY A KANALIZACE ZLÍN, a.s.

Ve Zlíně bylo na podzim 2001 vyhlášeno výběrové řízení na strategického investora. Vítěz, společnost Jižní vodárenská, a.s. (JIV), presentovaná v tu dobu jako součást koncernu Veolia, bez jakékoliv minulosti v oboru, byl „předem vybrán“. Takto hodnotila postup řízení advokátní kancelář Altheimer and Gray (AK)¹, najatá představenstvem Vaku Zlín, která vyzvala představenstvo, aby soutěž zrušilo a vypovědělo smlouvy s poradci². Představenstvo stanovisko advokátů před akcionáři zatajilo.

Souběžně běžel záložní pokus o ovládnutí prodeje vody ve Zlíně přes nabídky odkupu akcií Vaku Zlín. ČS smluvně vázaná s JIV, zaslala v zimě 2001 městu Zlín nabídku na odkup akcií vodárny. ČS v nabídce dokonce uvedla, že vítá výběrové řízení na strategického partnera vyhlášené společností VAK Zlín, se kterým VAK Zlín uzavře smlouvu o nájmu a provozování vodárenské infrastruktury - Provozní model.

ČS by v případě realizace provozního modelu kupovala společnost bez zisky tvořícího předmětu podnikání a byla by vázána k stamiliónovým investicím do majetku Vaku !

Zastupitelstvo města Zlína odsouhlasilo, že prodá akcie (47%), pokud valná hromada Vaku Zlín neodsouhlasí uzavření smluv s koncernem Veolia. Valná hromada 17.4.2002 uzavření smluv odmítla. 30.4.2002 „prodalo“ město Zlín akcie Vaku Zlín ČS, za kterou stál koncern Veolia. Nastal dominový efekt. Prodávat začaly další města a bez ohledu na stanovy, ovládla Vak Zlín soukromá společnost. Město Zlín „prodalo“ akcie i když obdrželo žádost, aby to nedělalo, protože tím znemožní čerpání dotací z fondů EU – ISPA! Ve Vaku Zlín přišla výměna nepohodlných lidí a příprava provozního modelu pro Veolii. Během jednoho roku měl koncern vše připraveno a 30.4. 2004 proběhla formální valná hromada Vaku Zlín, kde bylo odsouhlaseno uzavření smluv mezi Vak Zlín a koncernem.

V průběhu let 2001 - 2004 proběhl ve Zlíně velmi fundovaný proces vedoucí k uzavření Smluv, které zbavily Vak Zlín postavení dominantního prodejce vody v regionu. Vše bylo provedeno pod hesly: přichází strategický investor, který zajistí růst vodného a stočného o inflaci, zajistí dotace z EU a bude investovat na místo obcí. Nic z toho realizováno není.

¹ Zpráva Atlantik Finanční trhy je v přímém rozporu se zprávou A&G ! Zpráva A&G upozorňuje na celou řadu nedostatků či pro Vak nevýhodných skutečností, které nabídka JV obsahuje. Ve skutečnosti indikuje, že nabídka JV je pro Vak ze všech nabídek zřejmě nejméně výhodná a akceptovatelná. Proč potom komise udělila ve svém hodnocení právě této nejméně výhodné nabídce za obchodní část plný počet bodů 30 ze 30ti? Závěry poradce Atlantik jsou v přímém rozporu se závěry renomované právní firma A&G. Zdá se, že Atlantik záměrně špatně informoval výběrovou komisi.

² Altheimer&Gray: Komentář k výběru strategického partnera záznam o průběhu studia nabídek na výběr strategického partnera Taktéž čas strávený na hodnocení návrhů ukazuje povrchnost či předem předurčené hodnocení nabídek." ! ? A&G navrhuje představenstvu následující postup: Představenstvo zajistí smlouvy s poradci, provede hlasování i důvěře poradcům a rozváže smlouvy s poradci. Představenstvo zruší hodnocení komise na základě zprávy poradců. Představenstvo vyzve uchazeče o předložení prezentace nabídek, které budou mít jasné nabídky a závazky dne 13.12.01. Z těchto nabídek se vybere vítěz.

Příklad 3

VODOVODY A KANALIZACE VSETÍN, a.s.

Ve Vsetíně, kde ČS rovněž předložila nabídku na odkup akcií, bylo prioritou získání dotací z předvstupního fondu EU – ISPA a o privatizaci vodárny a tím ztráty možnosti získat dotaci v již schvalovaném projektu nechtěla převážná část politiků ani uvažovat. Tehdejší starosta Vsetína zástupce ČS s jejich nabídkou na odkup akcií vodárny razantně odmítl a stejně tak sdružení měst a obcí, které pracovalo na dotačním projektu Čistá Bečva. Přístup zdejších politiků, příslib obdržení dotace z EU a zájem čerpat další dotace vyřadilo Vsetínsko ze zájmu koncernů v letech 2001-2002.

Příklad 4

SLOVÁCKÉ VODÁRNY A KANALIZACE, a.s.

V Uherském Hradišti zde byla nabídka na odkup akcií městské vodárny učiněna také. V případě Uherského Hradiště měl největší akcionář vodárny, město Uherské Hradiště, pouze 30% podíl ve společnosti a proti prodeji se stavěly menší obce a města. Cesta k získání 75 % podílu byla dlouhá a nejistá, proto zde nabídka na odkup akcií vodárny neuspěla.

V roce 2005 proběhl fundovanější pokus o privatizaci prodej vody. Představenstvo na základě požadavku města Uherské Hradiště (30%) a města Uherský Brod (10%) vyhlásilo tzv. poptávkové řízení na výběr strategického partnera. Nabídky podaly 4 společnosti. Oficiální stanovisko představenstva po vyhodnocení nabídek koncem roku 2006 bylo, že na základě doporučení poradenské firmy představenstvo rozhodlo o zrušení poptávkového řízení. Neoficiálním důvodem zrušení poptávkového řízení byl zájem většiny menších obcí zajistit si finance z dotací fondu Soudržnosti z EU pro potřebné investice do čištění odpadních vod v obcích nad 2000 obyvatel.

V roce 2006 již zastupitelé věděli, že privatizace a provozní model znamenal pro sousední Vak Zlín stop dotacím z EU. Kromě rizika ztráty dotací se projevila pro koncern nevýhodná vlastnická struktura vodárny. Získat potřebných 66-75 % hlasů bylo nejisté pro velký počet malých vlastníků.

Které vodárny jsou na tom lépe městské nebo privatizované?

Pro smysluplné porovnání vodáren je nutné, aby srovnání zahrnovalo nejméně čtyř nejdůležitější, vzájemně se ovlivňující ukazatelů.

- **Zisky** tvořící zdroje na obnovu infrastruktury nebo na výplatu dividend
- **Přerozdělení zisků** z vodného a stočného v rámci provozních modelů
- **Objemy majetku**, který vodárna obnovuje
- Fakturovaná **výše vodného a stočného**, která vytváří zdroje pro tvorbu zisků

Příklad 1

Zisky vodáren platí lidé

Zisky z vodného a stočného jsou kromě odpisů jediným zdrojem financí, který slouží k obnově a budování infrastruktury. Legislativa zajišťuje **prodejci vody** právo kalkulovat do vodného a stočného **kalkulační zisk**, který je počítán % z tzv. úplných vlastních nákladů (ÚVN). V případě smíšené vodárny inkasuje zisky vodárna, která je může investovat do infrastruktury. V případě provozních modelů s koncerny je inkasuje právě a jen soukromý prodejce vody, který není vlastníkem infrastruktury a financovat nákladné investice do infrastruktury nemusí. **Vlastník infrastruktury nikde v legislativě právo kalkulovat k nájemnému zisk nemá! V případě Vaku Zlín přešlo právo inkasovat zisk z vodného a stočného na koncern Veolia bezúplatně.** Výše inkasovaných zisků koncernu je přitom často vyšší než částka odpisů, které koncern platí vodárně za pronajatou infrastrukturu! Na to, aby odpis majetku vznikl, musí Vak Zlín nejdříve investovat.

Společnost Vodovody a kanalizace Zlín dosahuje ze všech 4 vodáren působících ve Zlínském kraji nejnižší zisk. Společnost MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s. provozující majetek Vaku Zlín na základě provozních smluv od roku 2004 naopak každoročně dosahuje zisky, které Vak Zlín nevytvořil za celou dobu trvání Smluv. Vak Zlín přitom má nejvyšší objem majetku, který musí obnovovat. Lidé platí nejvyšší cenu vodného a stočného ze všech čtyř vodáren působících ve Zlínském kraji !

Tabulka 1 Srovnání vodáren působících ve Zlínském kraji z pohledu dosahovaných zisků

Srovnání vodáren působících ve Zlínském kraji z pohledu dosahovaných zisků							
VAK Zlín, a.s.		VAK Vsetín, a.s.		VAK Kroměříž, a.s.		Slovácký VAK, a.s.	
smlouvou s Veolii		městská vodárna		městská vodárna		městská vodárna	
tis.Kč		tis.Kč		tis.Kč		tis.Kč	
Rok	ZISK	rok	ZISK	Rok	ZISK	Rok	ZISK
Celkem		Celkem		Celkem		Celkem	
04-12	38 666	04-12	47 376	04-12	84 019	04-12	82 783
2012	5 732	2012	7 952	2012	14 192	2012	10 216
2011	-12 623	2011	6 867	2011	13 880	2011	9 911
2010	6 435	2010	5 666	2010	13 432	2010	8 276
2009	6 748	2009	4 737	2009	9 768	2009	7 287
2008	6 153	2008	4 588	2008	8 499	2008	9 296
2007	9 123	2007	4 471	2007	6 699	2007	10 161
2006	8 039	2006	4 831	2006	6 040	2006	7 850
2005	4 624	2005	4 005	2005	3 488	2005	10 025
2004	4 435	2004	4 259	2004	8 021	2004	9 761
zaveden provozní model s Veolii							

Příklad 2

Jak se dělí zisky z vodného a stočného u privatizovaných vodáren

Ve vodárenství platí, že zisky tvoří platby lidí za vodné a stočné. Legislativa zajišťuje prodejci vody právo kalkulovat do ceny vody **kalkulační zisk**, který je počítán % z úplných vlastních nákladů (ÚVN). V případě provozních modelů je inkasuje koncern, který není vlastník infrastruktury a nefinancuje nákladné investice do infrastruktury. Pohled na ekonomickou výhodnost smluv s koncernem dává porovnání dosahovaných zisků prodejce vody a vlastníka infrastruktury.

MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s., prodává vodu ve Zlíně, v Olomouci a v Prostějově dosáhla v roce 2012 **zisk 145 mil. Kč**. S tímto ziskem obnovuje svůj majetek ve výši 386 milionů korun.

Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., pronajímají infrastrukturu Veolii a dosáhl v roce 2012 **zisk pouhých 5,7 mil. Kč**. S ním obnovují svůj majetek ve výši 1,6 miliardy korun !

Představenstvo Vaku Zlín nedávno zveřejnilo kalkulaci vodného a stočného pro rok 2012. Zjištění je šokující. Představenstvo schválilo, aby lidé **ve Zlínském regionu zaplatili Veolii ve vodném a stočném zisk ve výši 90 mil. korun**. Přitom Vak získává od Veolie odpisy pouhých **78 mil. korun** a ty jsou největší položkou nájmů, jenž platí Veolia Vaku Zlín za infrastrukturu. Představenstvo Vaku Zlín je složené ze zastupitelů města Zlína. **Při znalosti těchto čísel přichází logická otázka. Pro koho lidé z Vaku Zlín vlastně pracují?**

Tabulka 2 Porovnání výše odpisů Vaku Zlín a kalkulačního zisku Veolie v ceně vodného a stočného

	Vak Zlín	Veolia
	odpisy	kalkulační zisk k ÚVN
Rok	tis.Kč	tis.Kč
2012	77 776	89 501

Tabulka 3 Porovnání zisků městských vodáren a koncernu Veolia ve Zlíně, Olomouci a Prostějově

Porovnání dosahovaných zisků městských vodáren a koncernu Veolia ve Zlíně, Olomouci a Prostějově								
Rok	městské okresní vodárny				Rok	koncern Veolia		
	Prostějov	Zlín	Olomouc	Celkem		SMV	ZV	MV
	vlastníci infrastruktury se smlouvou s Veolii					Veolia s prov.smlouvou s městskými vodárnami		
	ZISKY v tis.Kč					ZISKY v tis.Kč		
	Celkem					Celkem		
04-12	22 196	38 666	59 113	127 743	04-12	751 151	84 479	828 859
2012	2 403	5 732	17 095	25 230	2012	149 573	no exist	149 573
2011	1 845	-12 623	13 708	19 930	2011	130 616	no exist	130 616
2010	1 480	6 435	12 130	20 045	2010	131 192	no exist	131 192
2009	1 803	6 748	10 636	19 187	2009	125 991	no exist	125 991
2008	2 815	6 153	3 425	12 393	2008	95 242	no exist	95 242
2007	5 202	9 123	633	14 958	2007	33 441	28 302	61 743
2006	2 774	8 039	637	11 450	2006	29 241	28 302	57 543
2005	2 944	4 624	345	7 913	2005	25 827	21 104	46 931
2004	930	4 435	504	5 869	2004	30 028	6 771	30 028

SMV	Středomoravská vodárenská, a.s.
ZV	Zlínská vodárenská, a.s.
MV	Moravská vodárenská, a.s. = fúze SMV a ZV a přejmenování
Prostějov	Provozní model zaveden v roce 2006 ! Ekonomické důsledky již byly známé
Zlín	Provozní model zaveden v roce 2004 ! Ekonomické důsledky již byly známé
Olomouc	Provozní model zaveden v roce 2000

Příklad 3

Objem udržovaného majetku vodáren

Bez ohledu na to, zda městská vodárna prodává vodu sama nebo má uzavřenu smlouvu o provozování s koncernem, měla by zajistit finance minimálně vy výši zajišťující obnovu jejího majetku. V opačném případě nebudou obce schopny plnit zákonné povinnosti v oblasti zásobování vodou. Vlastní zdroje, které má vodárna k dispozici pro obnovu infrastruktury jsou dány. Jde o odpisy a zisky z provozování infrastruktury, případně zdroje z vedlejší činnosti, které jsou vesměs zanedbatelné.

V případě uzavření provozní smlouvy městská vodárna přichází o právo inkasovat zisky z vodného a stočného. Jako zdroj příjmu získává nájemné, které je stanoveno smluvně. Toto nájemné v případě Vaku Zlín nezaručuje dostatek zdrojů na prostou reprodukci majetku vodárny, protože jeho největší část tvoří odpisy, které jsou oceněny v historických cenách.

Prostor pro tvorbu dalších zdrojů ve formě navýšení ceny vodného a stočného, který mají všechny ostatní smíšené vodárny, Vak Zlín nemá. Jednak má nejdražší cenu vody ze všech a navíc zdražení vody se promítne výhradně v příjmech koncernu.

Tabulka 4 Srovnání vodáren Zlínského kraje z pohledu obnovy dlouhodobého vlastního majetku

Srovnání vodáren Zlínského kraje z pohledu obnovy vlastního majetku			
VAK Zlín, a.s.		Slovácký VAK, a.s.	
okresní vodárna se smlouvou s Veolii		okresní vodárna	
tis.Kč		tis.Kč	
rok	2012	Rok	2012
Dlouh.hmot.majetek	1 607 059	Dlouh.hmot.majetek	910 295
odpisy	77 776	Odpisy	56 985
zisky	5 732	Zisky	10 216
zdroje celkem	83 508	zdroje celkem	67 201
obrátka majetku	19 let	obrátka majetku	14 let
Vodné/stočné Kč/m3	83,28	vodné - stočné Kč/m3	69,25
VAK Kroměříž, a.s.		VAK Vsetín, a.s.	
okresní vodárna		okresní vodárna	
tis.Kč		tis.Kč	
Rok	2012	Rok	2012
Dlouh.hmot.majetek	1 149 282	Dlouh.hmot.majetek	1 040 066
odpisy	45 847	Odpisy	86 421
zisky	14 192	Zisky	7 952
zdroje celkem	60 039	zdroje celkem	94 373
obrátka majetku	19 let	obrátka majetku	11 let
vodné - stočné Kč/m3	64,77	vodné - stočné Kč/m3	72,28

Příklad 4

Kde jsou na tom lidé lépe z pohledu ceny vody?

Cena vody je v ČR usměrňována. Způsob stanovení ceny vodného a stočného definuje Cenový výměr Ministerstva financí. Pro tvorbu ceny jsou důležité tři základní položky – oprávněné náklady, přiměřený zisk kalkulovaný k ÚVN a kalkulovaný objem vody dodané a vyčištěné.

Oprávněné náklady

Cenový výměr definuje, které náklady mohou být do kalkulace započítány. Největší položkou těchto nákladů jsou ODPISY. V případě provozního modelu je největší položkou nájemné placené městské vodárně, která vlastní infrastrukturu. I v nájemném tvoří největší položku ODPISY. Právě v nájmu je prostor pro různé položky a úpravy (úplata za hlasování PRO provozní model skrytá do podoby účelového finančního plnění), které zaplatí lidé a je možné je ohýbat směrem nahoru i dolů – stačí dodatek ke smlouvě o provozování. Další významné položky nákladů oprávněné kalkulovaných do vodného a stočného tvoří opravy a provozní náklady, především energie, chemikálie, poplatky za čerpání množství pitné vody a za vypouštění odpadních vod a také mzdové náklady.

Přiměřený zisk

Co je to přiměřený zisk není nikde přesně stanoveno. Provozovatel je oprávněn do ceny vodného a stočného zahrnout Kalkulační zisk, který je odvozen procentem z ÚVN. Podrobně probráno na straně 12. **Přerozdělení zisků z vodného a stočného v rámci provozních modelů.** Tyto náklady a přiměřený zisk jsou kalkulovány do ceny vodného a stočného. Z úhrad vodného a stočného se generují zdroje pro obnovu vodovodů a kanalizací městské vodárny. Oprávněné náklady a přiměřený zisk mají sloužit z velké části ke generování zdrojů na obnovu vodovodů a kanalizací.

Objem vody dodané a vyčištěné

Objem vody je závislý na spotřebě a počtu připojených obyvatel. Lidé šetří, spotřeba klesá. Peníze na připojení dalších obyvatel nejsou. Režie rostou.

Tabulka 5 Srovnání cen vodného a stočného vodáren působících ve Zlínském kraji

Vak Kroměříž		Slovácký VAK		Vak Vsetín		Vak Zlín VEOLIA		pořadí Vak Zlín	rozdíl
cena vody		cena vody		cena vody		cena vody			v ceně
	celkem		celkem		celkem		Celkem		1. - 2.
rok	Kč/m3	Rok	Kč/m3	Rok	Kč/m3	rok	Kč/m3		Kč/m3
2013	67,42	2013	71,41	2013	74,29	2013	84,01	1	9,72
2012	64,77	2012	69,25	2012	72,28	2012	83,28	1	11,00
2011	61,30	2011	65,45	2011	65,78	2011	73,15	1	7,37
2010	60,10	2010	62,04	2010	59,73	2010	71,16	1	9,12
2009	58,10	2009	58,53	2009	55,92	2009	62,97	1	4,44
2008	52,80	2008	55,70	2008	52,97	2008	57,30	1	1,60
2007	45,95	2007	51,20	2007	48,6	2007	50,33	2	0,87
2006	43,37	2006	48,72	2006	43,05	2006	44,57	2	4,15
městské vodárny provozující svou infrastrukturu									
provozní model ve Vaku Zlín zavedený Veolii v roce 2004									
nejdražší cena vodného a stočného v daném roce ve Zlínském kraji									

Ceny vody pro rok 2004 byly schváleny v roce 2003. Ve Vaku Zlín ještě nebyl provozní model

Závěr

Všechny vodárny ve Zlínském kraji začínaly na stejné startovací pozici a řešily stejné problémy.

Okresní vodárny, které zůstaly pod správou obcí, které samy prodávají vodu, jsou oproti vodárně vázané smlouvami s koncernem v provozním modelu zcela v jiné pozici prakticky ve všem.

Smíšené městské vodárny samy rozhodují o všem, protože mají:

1. dominantní postavení správce přirozeného monopolu
2. dlouhodobě budované portfolio smluvních vztahů s odběrateli
3. provozní majetek potřebný k provozování infrastruktury
4. infrastrukturu potřebnou k provozování dobudovanou a rekonstruovanou
5. v oboru školený personál, včetně zkušeného managementu
6. postavení subjektu oprávněného žádat o dotace z EU
7. mechanismy pro stanovení výše ceny vodného a stočného, včetně práv kalkulovat zisk
8. na nikom nezávislé postavení rozhodce o tom, kde peníze za vodu skončí
9. postavení osoby rozhodující o tom kde, kdy a kolik se bude investovat
10. postavení na soukromých subjektech nezávislých partnerů obcí

Investice, vodné stočné, zisky jsou tři provázaná a na sobě závislé parametry. Možnost o nich rozhodovat zcela nezávislý na soukromém subjektu a jeho prioritách je pro města a vodárny velkým přínosem. Vodárna vázaná smlouvou s koncernem o všechny výše uvedené výhody přichází.

Postavení okresních vodáren Vaku Kroměříž, Vaku Vsetín a Slováckého Vaku, je dnes proti Vaku Zlín zcela odlišné v objemu již realizovaných investic. Za posledních 15 let mají velkou část své infrastruktury zrekonstruovanou a vybudovaly novou infrastrukturu díky dotacím z EU. V případě Vaku Zlín, kde provozní model dotace z EU na investice znemožnil, je to zcela naopak.

Postavení smíšených okresních vodáren, případně i měst a obcí z daných regionů, je dnes zcela jiné proti postavení Vaku Zlín a obcí Zlínského regionu také v možnosti zajistit další potřebné zdroje a ve výši cen vodného a stočného. Smíšené vodárny mají možnost získat zdroje formou navýšení cen vodného a stočného, které je oproti Vaku Zlín výrazně nižší. Mají možnost čerpat dotace z EU, které bude možné získat v období 2014-2021. V případě Vsetínského regionu je schválen další velký investiční projekt Čistá Bečva 2. Vak Kroměříž využívá dotační prostředky EU pro pokrytí investičních potřeb na řadě projektů v Kroměřížském regionu. Slovácko šlo cestou, kdy smíšená vodárna prostředky využívá pro obnovu infrastruktury a novou budují s přispěním dotací obce či sdružení obcí. Poslední možností je využití – úvěrů – pro přímé investice nebo pro spolufinancování projektů financovaných z EU. U smíšených okresních vodáren je získání prostředků od bank vesměs bez problémové, protože jsou minimálně zatíženy splácením cizích zdrojů, případně cizí zdroje bez problémů splácí.

Okresní vodárna Vak Zlín v provozním modelu je v jiném postavení. Díky provoznímu modelu jde o formálně existující subjekt, který sice má majetek v hodnotě přesahující 1 miliardu korun, ale celý tento majetek používá k podnikání nadnárodní koncern, který na něm vydělává pro své vlastníky. Vak Zlín kromě sekretářky nemá zaměstnance, nemá monopolní obchodní postavení, ani žádné zisky tvořící podnikání. Svůj příjem má zásadně vázán na výši historických odpisů a je provozně zcela závislý na Veolii, která Vaku Zlín dokonce zajišťuje vedení účetnictví.

O odborných otázkách „rozhodují“ výhradně poslušní zastupitelé – v oboru laici - a materiály pro ně připravuje Veolia. Cokoliv akcionáři Vaku nebo zastupitelé dostanou za informace, tak vše vychází z informací podaných Veolií. Vak Zlín nemůže díky provoznímu modelu čerpat dotace z EU, nemá k dispozici zisky z vodného a stočného a má nejdražší cenu vody ze všech čtyř vodáren působících ve Zlínském kraji.

Společnost se z důvodu realizace investic (s kterými dále nepodniká!) zadlužila u bank a dokonce na jejich pořízení vyčerpala nájem na několik let dopředu. Při zahrnutí předplaceného nájmu a případných úhrad technického zhodnocení, které financuje Veolia, je největší z věřitelů Vaku Zlín právě Veolia. Vak Zlín dokonce netvoří rezervní zdroje na budoucí odkoupení provozní části podniku od Veolie, v případě ukončení provozní smlouvy.

Vak Zlín bude velmi těžce vytvářet zdroje pro obnovu svého majetku bez dalšího zadlužování. Nájemné je placeno z historických účetních cen odpisů, což dostatečné zdroje nezajistí. Rozvoj infrastruktury ponese na svých bedrech obce, přičemž jejich rozpočty jsou již dnes velmi napjaté. Na rozdíl od okolních smíšených vodáren nemá Vak Zlín prostor pro další zásadní navýšování vodného a stočného.

Po volbách v roce 2010 přišly nové politické strany do vedení Statutárního města Zlína. Nejprve provozní model kritizovali, ale následně zvolili stejný přístup jako jejich předchůdci. Nové vedení Vaku Zlín a Statutárního města Zlín pokračuje, nepravdivě či neúplně informuje akcionáře a na místo kroků vedoucích k vypovězení nevýhodné smlouvy kooperuje dál s koncernem.

Vedení Statutárního města Zlína si nechalo u auditorské firmy zpracovat odbornou analýzu stavu společnosti Vodovody a kanalizace Zlín. **Zaplatilo za ní 500 tis. korun.** V analýze jsou popsány všechny zásadní problémy Vaku Zlín.

Je v ní uvedeno, že Vak Zlín je formální subjekt zcela závislý na Veolii. Vedení Statutárního města Zlína i vodárny Vak Zlín má v rukou pravomocná usnesení Vrchního soudu v Olomouci popisující dlouholetý protiprávní stav ve společnosti Vak Zlín od roku 2002. Ví, že se blíží rozhodování Krajského soudu v Brně o neplatnosti valné hromady 30.4.2004, kdy byl schválen provozní model s Veolií. **V případě stejného posouzení věci jako dříve byl zaveden protiprávně.**

Vedení města Zlína místo snahy o vrácení prodeje vody do vodárny Zlín a do rukou obcí, podává proti rozhodnutí soudu dovolání a lidé z města v orgánech Vaku Zlín odsouhlasují Veolii každoročně desítky milionů zisků, zatímco Vak Zlín hospodaří s min. ziskem nebo končí ve ztrátě.

Bez analýzy a bez rozhodnutí soudů je zřejmé, že na Zlínsku je nejdražší cena vody, Vak je bez dotací z EU a nedostatek financí řeší inkasem předplaceného nájmu.

„TOTO NENÍ SPRÁVNÉ“.

Radek Novotný